

Laatija Riikka Kömi	pvm 2.12.2020	1
Hyväksyjä Hyvinvointivaliokunta	pvm	
Päivittäjä Timo Hokkanen	pvm 7.12.2021	versio 4
Päivityksen hyväksyjä Hyvinvointilautakunta	pvm	
Asiakirjan sijainti: L:Sosiaalitoimi/Vammaispalvelut/Omaishoito/		

ALLE 65-VUOTIAIDEN OMAISHOIDON TUKI LOIMAALLA 2021 (Omaishoitolaki 937/2005)

Lain tarkoitus (omaishoitolaki 1 §)

Omaishoidontuen tarkoituksena on edistää hoidettavan edun mukaisen omaishoidon toteuttamista turvaamalla riittävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä hoidon jatkuvuus ja omaishoitajan työn tukeminen.

Määritelmät (omaishoitolaki 2 §)

Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotiloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla.

Omaishoitotosopimuksella tarkoitetaan hoitajan ja kaupungin välistä toimeksiantosopimusta omaishoidon järjestämisestä.

Omaishoitajalla tarkoitetaan hoidettavan omaista tai muuta hoidettavalle läheistä henkilöä, joka on tehnyt omaishoitotosopimuksen

Omaishoidon tuella tarkoitetaan kokonaisuutta, joka muodostuu hoidettavalle annettavista tarvittavista palveluista sekä omaishoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista.

Tuen myöntämisedellytykset (omaishoitolaki 3 §)

Omaishoidon tukea voidaan myöntää, jos:

1. henkilö alentuneen toimintakyvyn, sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn vuoksi tarvitsee kotiloissa hoitoa tai muuta huolenpitoa
2. hoidettavan omainen tai muu hoidettavalle läheinen henkilö on valmis vastaamaan hoidosta ja huolenpidosta tarpeellisten palveluiden avulla
3. hoitajan terveys ja toimintakyky vastaavat omaishoidon asettamia vaatimuksia

4. omaishoito yhdessä muiden tarvittavien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kanssa on hoidettavan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kannalta riittävää
5. hoidettavan koti on terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle sopiva
6. tuen myöntämisen arvioidaan olevan hoidettavan edun mukaista

Omaishoitajaa koskevat vaatimukset

Hoitajan tulee olla hoidettavan omainen tai muu hoidettavan läheinen henkilö, jonka hoidettava on hoitajakseen hyväksynyt. Omaishoitajana voi toimia henkilö, joka oman terveytensä, toimintakykynsä ja elämäntilanteensa puolesta soveltuu tähän tehtävään. Hoitajan toimintakykyä arviotaessa kiinnitetään huomiota muun muassa hoitajan elämäntilanteeseen, omiin sairauksiin, liikuntakykyyn ja elämäntapoihin.

Hoitajan on kyettävä kantamaan kokonaisvastuu hoidettavasta. Hoitajan voimavarojen riittävyttä omaishoidon toteuttamiseen arvioidaan hoidon vaativuuden ja sitovuuden mukaisesti. Mikäli omaishoitaja tarvitsee kotona tapahtuvan hoitotyön tukemiseksi runsaasti kotiin annettavia palveluja, niin palveluiden sisältöä ja yhteensovittamista arvioidaan yhteistyössä eri toimijoiden kesken ja arvioinnissa huomiota kiinnitetään siihen, johtuuko runsas palvelutarve kotona tapahtuvan omaishoidon vaativuudesta. Mikäli palvelutarve johtuu omaishoitajan toimintakyvystä, vaikuttaa se hoidon sitovuuden arvioinnissa omaishoidon myöntämiseen tai palkkioluokkaan.

Arvioinnin perusteella voidaan joissain tilanteissa suositella, että hoitaja/ hoidettava ottavat vastaan muita palveluja, joilla turvataan kotona tapahtuvan omaishoitoa ja varmistetaan hoidettavan riittävää ja hyvää hoitoa (esimerkiksi lääkehoidon toteutuksen ohjaus ja seuranta).

Hoitajan soveltuvuudesta hoitotyöhön voidaan edellyttää lääkärin ja/ tai muun sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijan lausunto. Lausuntoa tai lääkärin arviota voidaan pyytää myös jo sopimuksen piirissä olevilta hoitajilta tai heidät voidaan kutsua omaishoitajille suunnattuihin hyvinvointi- ja terveystarkastuksiin.

Omaishoidontuen hakeminen ja myöntäminen alle 65-vuotiaille Loimaalla

Omaishoidontukea voi anoa henkilölle, jonka kotikuntalain mukainen kotipaikka on Loimaa. Omaishoidontukea haetaan kirjallisesti täyttämällä hakemus.

Hakemuksia saa Loimaan sosiaali- ja terveystalvvelukeskuksesta Vareliuksenkatu 1, tai kotisivuilta

<https://www.loimaa.fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/vammaispaalvelut/omaishoito-alle-65-vuotiaat/>

Hakemuksen liitteeksi toimitetaan lääkärintodistus, kuntoutussuunnitelma tai muu selvitys hakijan hoidon tarpeesta. Hakemukset toimitetaan vammaispaalvelujen sosiaaliohjaajalle osoitteeseen Vareliuksenkatu 1, 32200 Loimaa.

Tuen myöntämisestä tai epäämisestä tehdään aina kirjallinen päätös hakijalle. Viranhaltijan päätös perustuu palvelutarpeen arviointiin. Palvelutarpeen arviointiin vaikuttavat hakemus ja siihen liitetyt lääkärintodistukset tai muut vastaavat. Arviointiin liittyen tehdään myös kotikäynti, jonka tekee vammaispaalvelujen työntekijät (sosiaaliohjaajat). Kotikäynnillä tehdään havaintoja soveltuvuudesta omaishoitajaksi haastatteleamalla hoitajaa sekä arvioidaan kodin soveltuvuutta omaishoitoon. Käynnillä kartoitetaan hoidettavan toimintakykyä suhteessa omaishoidon myöntämisen kriteereihin. Arvioinnin tukena voidaan käyttää myös toimintakykyä mittaavia menetelmiä (kuten ASTA, TOIMI, FIM -toimintakykymittari). Kotikäynnillä voi tarvittaessa olla mukana muita hoitoon osallistuvia tahoja, kuten omaisia tai sosiaali- ja terveystoimen työntekijöitä.

Palvelutarpeen arviointi käsitellään vammaispaalvelujen tiimin kokouksessa. Päätöksen ja omaishoitosopimuksen 0-17 -vuotiaille ja 18 -64 -vuotiaille tekee vammaispaalveluiden johtava ohjaaja tai sosiaaliohjaaja. Samalla allekirjoitetaan kotikäynnin perusteella laadittu hoito- ja palvelusuunnitelma.

Päätöksentekoon varataan hakemuksen saapumisajankohdasta tai siihen mahdollisesti vasta jälkeinpäin saapuvien liitteiden ajankohdasta lukien 1- 2 kk:ta aikaa.

Hoito- ja palvelusuunnitelma (omaishoitolaki 7 §)

Omaishoidon tuesta on laadittava yhdessä hoidettavan ja omaishoitajan kanssa hoito- ja palvelusuunnitelma.

Suunnitelmaan tulee kirjata

1. omaishoitajan antaman hoidon määrä ja sisältö
2. muiden hoidettavalle tarpeellisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen määrä ja sisältö

3. omaishoitajan hoitotehtävää tukevien palveluiden määrä ja sisältö
4. omaishoitajan oikeus vapaaseen ja vapaan järjestämistapa
5. miten hoidettavan hoito järjestetään hoitajan vapaan, terveydenhoitoon liittyvien käyntien tai muun poissaolon aikana

Suunnitelma tarkistetaan vähintään kerran vuodessa tai tarvittaessa. Suunnitelman tarkistuksessa ovat mukana hoitaja ja hoidettava.

Omaishoitosopimus (omaishoitolaki 8 §)

Omaishoidon tuesta laaditaan omaishoitajan ja Loimaan kaupungin välillä sopimus, jonka liitteenä on oltava hoito- ja palvelusuunnitelma.

Sopimus sisältää seuraavat tiedot:

1. Hoitopalkkion määrä ja maksutapa
2. Vahvistus oikeudesta lain 4 § 1 momentin mukaisiin vapaapäiviin
3. Lain mukaisen vapaan järjestämistapa
4. Määräaikaisen sopimuksen kesto
5. Hoitopalkkion maksamisesta hoidon keskeytyessä hoitajasta johtuvasta syystä tai hoidettavasta johtuvasta muusta kuin terveydellisistä syistä
6. Omaishoitajalle tarvittaessa järjestettävästä valmennuksesta ja koulutuksesta
7. Omaishoitajalle tarvittaessa järjestettävistä hyvinvointi- ja terveystarkastuksista
8. Omaishoitosopimus on voimassa toistaiseksi. Erityisestä syystä sopimus voidaan tehdä määräaikaisena. Sopimusta voidaan tarvittaessa tarkistaa.

Sopimus on toimeksiantosopimus, jolloin hoitaja ei ole työsopimuslain tarkoittamassa työsuhteessa kaupunkiin.

Omaishoitajan eläketurvasta säädetään kunnallisessa eläkelaislaissa (549/2003).

Omaishoidon tuesta hoitajan kanssa sopimuksen tehneen kunnan on otettava tapaturmavakuutuslain (608/1948) 57 § 1 momentin mukainen vakuutus hoitajalle.

Omaishoitajalle järjestettävä vapaa (omaishoitolaki 4 §)

Omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään kolme vuorokautta kalenterikuukautta kohti, jos hän on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin. Hoidettavan ollessa vähintään puolet kuukaudesta lyhytaikaishoidossa, vapaata ei kerry siltä kuukaudesta.

Omaishoitajan kanssa voidaan sopia, että hän pitää lakisääteiset vapaapäivänsä useampana alle vuorokauden pituisena jaksana. Omaishoitajalle voidaan järjestää myös säädettyä enemmän vapaapäiviä sekä alle vuorokauden pituisia virkistysvapaita (2016/511).

Loimaan kaupungin on huolehdittava hoidettavan hoidon tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä hoitajan vapaan aikana. Tässä tarkoitettujen vapaapäivien ja virkistysvapaiden pitäminen ei vähennä palkkion määrää.

Vapaapäivien säästämistä pidempiä yhtäjaksoisia vapaajaksoja varten on sovittava erikseen omaishoidontuesta päättävän viranhaltijan kanssa. Vapaapäivät eivät siirry kalenterivuoden päättyessä seuraavaan vuoteen eikä vapaita voi pitää etukäteen.

Omaishoitajan vapaan järjestäminen Loimaalla

0-17-vuotiaiden hoidettavien sijaishoito omaishoitajan vapaan ajaksi tapahtuu yksilöllisesti sovitusti esimerkiksi kehitysvammaisten lasten ryhmälomituksessa, sijais-omaishoitajan avulla, tilapäisenä perhehoitona tai Loimaan kaupungin kehitysvammaisten palveluasumisen yksikössä.

18 -64 täyttäneiden hoidettavien sijaishoito omaishoitajan vapaan ajaksi tapahtuu kaupungin omissa tai kaupungin järjestämänä yksityisissä laitos- tai palveluasumisyksiköissä, sijaisomaishoitajan avulla tai päivätoiminnan avulla.

Asiakasmaksulain 6 b §:n mukaisesti omaishoitajan lakisääteisen vapaan ajalta järjestettävästä palvelusta voidaan hoidettavalta periä korkeintaan 11,40 €/vrk.

Muista palveluista kuin omaishoitajan lakisääteisestä vapaasta peritään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain, asetuksen tai hyvinvointivaliokunnan vahvistamien ohjeiden mukaisesti maksut.

Sijaishoito omaishoidettavan omassa kodissa tai sijaishoitajan kodissa

Hoito omaishoitajan vapaan tai muun poissaolon ajaksi voidaan järjestää sijaishoitona hoidettavan tai sijaishoitajan kodissa.

Tällöin tehdään sijaishoitajaksi hyväksytyn henkilön kanssa toimeksiantosopimus, jolla tämä sitoutuu huolehtimaan sijaishoidosta. Sijaishoito voidaan järjestää edellä tarkoitettulla tavalla, jos omaishoitaja suostuu siihen. Lisäksi edellytyksenä on, että

järjestely toteutetaan ottamalla huomioon hoidettavan henkilön mielipide, ja että järjestely arvioidaan hoidettavan henkilön edun mukaiseksi.

Sijaishoitajan kanssa tehtävässä toimeksiantosopimuksessa sovitaan:

- 1) sijaishoitajalle maksettavan hoitopalkkion määrästä ja maksutavasta;
- 2) tarvittaessa sijaishoitajalle aiheutuvien kustannusten korvaamisesta;
- 3) toimeksiantosopimuksen voimassaolosta; sekä
- 4) tarvittaessa muista sijaishoitoa koskevista seikoista.

Sijaishoitajan työoikeudellisesta asemasta sekä eläke- ja tapaturmavakuutusturvasta on voimassa mitä niistä omaishoitajan osalta 10 §:ssä säädetään.

Sijaisomaishoidon palkkiot 1.1.2022

Sijaisomaishoidon palkkiot 1.1.2022

Maksuluokissa 1. ja 2. sijaishoitajan hoitopalkkio:

75,21 euroa/vrk, 37,60 euroa/osa vrk (alle 12 h)

Maksuluokissa 3. ja erityismaksuluokassa sijaishoitajan hoitopalkkio:

102,06 euroa/vrk, 51,03 euroa/osa vrk (alle 12 h)

Sijaishoito kuluttaa omaishoitajan vapaita seuraavasti:

Mikäli hoito kestää 12 tuntia tai sen yli, kuluttaa se vapaata yhden vuorokauden. Mikäli hoito kestää alle 12 tuntia, kuluttaa se vapaata puolikkaan vuorokauden. Tällöin omaishoitajalla on mahdollisuus käyttää joko 6 alle 12 tuntista vapaata kuukaudessa tai 3 yli 12 tuntista vapaata kuukaudessa. Sijaishoitajalle maksetaan palkkio enintään kolmen vrk ajalta / kuukausi, ellei omaishoitajalle kertyneitä vapaita ole jäänyt käyttämättä. Sijaishoitaja toimittaa omaishoitajan kuittaaman tuntilistan kuukausittain vammaispalveluihin sijaishoitajan palkkionmaksua varten.

Omaishoidon palkkion maksaminen

Omaishoidon palkkio maksetaan seuraavan kuukauden 15 päivä. Mikäli maksupäivä osuu viikonloppuun tai arkipyhään, maksetaan palkkio edeltävänä arkipäivänä. Hoitopalkkio on omaishoitajalle veronalaista tuloa.

Jos omaishoito keskeytyy tilapäisesti hoidettavan terveydentilasta johtuvasta syystä, keskeytyy hoitopalkkion maksaminen kuukauden kuluttua. Mikäli keskeytyminen johtuu hoitajasta tai hoidettavasta johtuvasta muusta kuin terveydellisestä syystä, vähennetään yhdessä tai useammassa jaksossa kertyvät yli 5 vrk:n menevät päivät.

Omaishoidon tuen palkkion voi halutessaan vaihtaa osittain palveluseteliksi. Palvelusetelin arvo on 30 euroa/ kpl.

Omaishoitajille maksettavien hoitopalkkioiden määrästä ja alimmista hoitopalkkioista säädetään omaishoidon tuesta annetun lain 5 §:ssä. Lain 6 §:n mukaan hoitopalkkiota tarkistetaan kalenterivuositain työntekijäin eläkelain 96 §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella. Vuodelle 2021 vahvistettu palkkakerroin on 1,465, joka merkitsee hoitopalkkioihin vuonna 2021 noin 1,31 prosentin korotusta vuoteen 2020 verrattuna.

Omaishoidon tuen hoitopalkkion vähimmäismäärä on 1.1.2021 lukien 413,45 euroa ja hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana maksettava hoitopalkkio on vähintään 826,90 euroa kuukaudessa.

Hoitopalkkio voidaan palvelutarpeen arvioinnin perusteella myöntää säädettyä määrää pienempänä, jos hoidon sitovuus on vähäisempää kuin mitä laissa (omaishoitolaki 4 § 1 mom.) edellytetään tai hoitajan esittämän erityisen syyn perusteella (omaishoitolaki 5§).

Vähäisempi sitovuus huomioidaan hoitopalkkion suuruudessa vähentävästi (-100€/kk), jos hoidettava saa runsaasti muita palveluja, esim. tilapäishoito lakisääteisten vapaiden kanssa yhteenlaskettuna yli 1 viikko kuukaudessa, henkilökohtainen avustaja 20-30h/ kk tai kotihoidon käynnit tai hoitaja on kodin ulkopuolella kokopäivätyössä.

Jos hoidettava on säännöllisessä vuorohoidossa asumispalvelu- tai laitoshoitopaikalla vähintään puolet kuukaudesta, hoitopalkkiosta vähennetään puolet.

Omaishoitajan valmennus ja terveystarkastukset 3 a § (2016/511)

Tarvittaessa on järjestettävä omaishoitajalle valmennusta ja koulutusta hoitotehtävää varten. Omaishoitajan valmennuksen tavoitteena on tukea omaishoitajuutta sekä kehittää omaishoitajaksi ryhtyvän henkilön valmiuksia, kehittää omaishoitajan

osaamista omaishoitajana toimimisessa ja ylläpitää valmiuksia omaishoitosuhteen aikana.

Loimaalla valmennus järjestetään yhteistyössä omaishoitoyhdistyksen kanssa.

Tarvittaessa on järjestävä omaishoitajalle hyvinvointi- ja terveystarkastuksia sekä hänen hyvinvointiaan ja hoitotehtäväänsä tukevia sosiaali- ja terveyspalveluja. Loimaalla omaishoitajalle järjestetään hyvinvointi- ja terveystarkastus vähintään kolmen vuoden välein.

Omaishoitosopimuksen irtisanominen ja purkaminen (omaishoitolaki 9 §)

Jollei sopimuksessa ole muuta sovittu, Loimaan kaupunki voi irtisanoa omaishoitosopimuksen päättymään aikaisintaan irtisanomista seuraavan kahden ja omaishoitaja irtisanomista seuraavan yhden kuukauden kuluttua.

Jos sopimuksen jatkaminen vaarantaa hoidettavan tai omaishoitajan terveyden tai turvallisuuden, sopijapuolet voivat purkaa sopimuksen välittömästi.

Irtisanomisajasta riippumatta sopimus päättyy sen kuukauden lopussa, jonka aikana hoito hoidettavan terveydentilan muutoksesta johtuen käy tarpeettomaksi; hoidettava sijoittuu pysyvästi tehostettuun asumispalveluun, laitoshoitoon tai hänen kotiuttamisensa sairaalasta, hoito-osastolta tai lyhytaikaishoitoon tarkoitelta paikalta ei ole todennäköistä. Jos hoidettava kuolee, sopimus päättyy sen kuukauden lopussa, jonka aikana kuolemantapaus sattui. Muutto toiselle paikkakunnalle, omaishoidontuki päättyy muuttopäivään.

Omaishoidontuen palkkioluokkien perusteet 18-64 -vuotiaat

1. Palkkioluokka

Hoitopalkkio 425,38 / kk

- Hoidettava tarvitsee useamman kerran päivässä apua ja ohjausta päivittäisissä toiminnoissa.*
- Hoidettava tarvitsee runsasta ja toistuvaa hoitoa/valvontaa vuorokaudessa.*
- Hoidon sitovuuden lisäksi kiinnitetään huomiota kommunikaatioon ja sosiaaliseen kanssakäymiseen liittyviin taitoihin.*

- *Hoidettavalla on vaikeuksia liikkua itsenäisesti kodin ulkopuolella.*
- *Ilman omaishoitajan panosta hoidettava tarvitsisi runsaasti muita palveluja.*

2. Palkkioluokka

Hoitopalkkio 611,45 euroa / kk

- *Kaikki 1.palkkioluokan kriteerit täyttyvät ja omaishoitajan työ on selkeästi fyysisesti ja psyykkisesti raskaampaa kuin palkkioluokka 1.*
- *Hoidettava tarvitsee jatkuvaa hoitoa, hoivaa ja huolenpitoa ympärivuorokautisesti.*
- *Hoidettava tarvitsee apua ja valvontaa sosiaalisessa kanssakäymisessä.*
- *Hoidettava saattaa vaatia runsaasti erityishoitotoimenpiteitä.*
- *Ilman omaishoitajan panosta hoidettava tarvitsisi runsaasti muita palveluja kaikkina vuorokauden aikoina tai tehostettua palveluasumista.*

3. Palkkioluokka

Hoitopalkkio 742,18 euroa / kk

- *2. palkkioluokan kriteerit täyttyvät*
- *Valvonta, hoiva, hoito ja omaishoidon sitovuus vastaavat laitoshoidon tarvetta.*
- *Ilman omaishoitajan panosta hoidettava tarvitsisi runsaasti muita palveluja kaikkina vuorokauden aikoina tai laitoshoidoa/palveluasumista.*

Erityispalkkioluokka

- *Hoitopalkkio 848,51 euroa / kk*
- *Tähän maksuluokkaan kuuluvat henkilöt, jotka tarvitsevat runsaasti hoitoa ja huolenpitoa ja hoitotyö on sitovaa ja vaativaa ympäri vuorokauden raskaan siirtymävaiheen aikana.*

- Tuki myönnetään saattohoitovaiheessa tai hoidettavan toipuessa vakavasta sairaudesta, kun hoitaja jää pois työstä kokopäiväisesti hoitamaan hoidettavaa eikä saa muuta korvausta ansiotulon menetyksestä
- tuki voidaan edellä mainituissa tilanteissa myöntää, kun hoidon arvioidaan olevan lyhytaikaista ja sitä maksetaan enintään puolen vuoden ajalta.

Omaishoidettavan saamat muut palvelut ja niiden vaikutus omaishoidontukeen.

Hoitopalkkio voidaan sopia säädettyä määrää pienemmäksi, jos hoidon sitovuus on vähäisempää kuin mitä laissa (omaishoitolaki 4 § 1 mom.) edellytetään tai hoitajan esittämän erityisen syyn perusteella (omaishoitolaki 5§).

Jos hoidettava on säännöllisessä vuorohoidossa asumispalvelu- tai laitoshoitopaikalla vähintään puolet kuukaudesta, hoitopalkkiosta vähennetään puolet.

Vähäisempi sitovuus huomioidaan hoitopalkkion suuruudessa vähentävästi (100 €/kk), kun hoidettava on säännöllisesti arkipäivisin yli 7 tuntia esim.

- päivä- tai työtoiminnassa
- päivähoidossa
- aamu- ja iltapäivähoidossa

Lisäksi hoitopalkkiota voidaan vähentää jos esim.

- hoidettava saa runsaasti muita palveluja, esim. tilapäishoito, henkilökohtainen avustaja yli 30 tuntia/kk, kotihoito (kotihoiton kohdalla vähintään 3 käyntiä/vrk)

Alle 18-vuotiaille myönnettävän omaishoidontuen palkkiokriteerit

Lasten ja nuorten omaishoidontukeen ovat oikeutettuja ensisijaisesti vaikeasti vammaiset ja sairaat, joiden hoito terveeseen tai vammattomaan samanikäiseen lapseen tai nuoreen verrattuna on erittäin vaativaa ja sitovaa. Hoidon tarvetta ja sitovuutta arvioitaessa lapsen tai nuoren taitoja verrataan vammattomaan ja terveeseen ikätoveriin, ja kiinnitetään huomiota siihen osaan lapsen hoitoa ja huolenpitoa, mikä johtuu lapsen sairaudesta tai vammasta. Päivittäisten toimintojen lisäksi arvioidaan psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä.

*Hoito ja huolenpito toteutetaan henkilön kotona. Omaishoitajan tulee olla elämäntilanteensa, terveytensä ja toimintakykynsä (psykkinen, fyysinen ja sosiaalinen) puolesta soveltuva omaishoitajaksi ja täysi-ikäinen. **Omaishoitajan tulee kyetä kantamaan kokonaisvastuu hoidettavasta tarvittavien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kanssa. Vanhemmilla on aina hoitovastuu alle 18-vuotiaista lapsistaan.***

Arvioinnissa katsotaan kokonaistilanne ja omaishoitajan antaman hoidon vaativuus ja sitovuus henkilökohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa:

- peseytyminen
- ruokailu
- liikkuminen
- lääkitys
- pukeminen
- wc-toiminnot
- muut terveyden- ja sairaanhoidolliset toimenpiteet

0- 17- vuotiaat; Omaishoitajan ja omaishoidettavan saamat muut palvelut ja niiden vaikutus omaishoidontukeen.

Hoitopalkkio voidaan sopia säädettyä määrää pienemmäksi, jos hoidon sitovuus on vähäisempää kuin mitä laissa (omaishoitolaki 4 § 1 mom.) edellytetään tai hoitajan esittämän erityisen syyn perusteella (omaishoitolaki 5§).

Jos hoidettava on säännöllisessä vuorohoidossa asumispalvelu- tai laitoshoitopaikalla, vähintään puolet kuukaudesta hoitopalkkiosta vähennetään puolet.

Vähäisempi sitovuus huomioidaan hoitopalkkion suuruudessa vähentävästi 100 €/kk jos hoidettava saa säännöllistä:

- lyhytaikaishoitoa tai perhehoitoa yli 7 vrk/kk.
- hoidettavalla on runsaasti muita palveluja kuten esimerkiksi henkilökohtainen apu yli 30 tuntia/kk.

Jos hoidettava käy säännöllisesti päivisin päivähoidossa tai koulussa ja saa runsaasti edellä mainittuja palveluja kotiin, voi olla mahdollista, että perhe ei ole oikeutettu omaishoidontukeen.

Omaishoidontukea ei myönnetä, jos muut palvelut turvaavat hoidon ja huolenpidon paremmin kuin omaishoidontuki. Tällaisia palveluja voivat olla esimerkiksi kaupungin järjestämä perhetyö, henkilökohtainen apu, asumisvalmennus, tai perheellä on lastensuojelun palveluja.

Omaishoidontukea ei myönnetä, jos perheessä ollaan aloittamassa tai on kesken lastensuojelun palvelutarpeen arviointi.

1.Palkkioluokka

- *Hoitopalkkio 425,38 / kk*
- *Omaishoidettavalla on jatkuvan hoidon tarve*
- *Omaishoidettava on vaikeasti vammaisen tai vaikeasti sairas henkilö, jonka hoito ja huolenpito on päivittäin erittäin runsasta ja sitovaa.*
- *Hoidettava ei selviä itsenäisesti ikätasoon liittyvistä arkitoimista, vaan vaatii jatkuvasti erityistä hoitoa, apua, ohjausta ja valvontaa (esim. syöminen, pukeminen, peseytyminen, wc-toimet, nukkumaan meno)*
- *Hoidon sitovuuden lisäksi kiinnitetään huomiota kommunikaatioon ja sosiaaliseen kanssakäymiseen liittyviin taitoihin.*
- *Hoidettavalla on vaikeuksia liikkua itsenäisesti kodin ulkopuolella.*

2.Palkkioluokka

- *Hoitopalkkio 611,45 euroa / kk*
- *Kaikki 1.palkkioluokan kriteerit täyttyvät ja omaishoitajan työ on selkeästi fyysisesti ja psyykkisesti raskaampaa kuin palkkioluokka 1.*
- *Hoidettavan ympärivuorokautinen avuntarve on jatkuvaa, ei satunnaista.*
- *Hoidettavaa ei voi olla yksin kuin hyvin lyhyitä aikoja (1-2 tuntia)*
- *Hoidettava tarvitsee apua ja valvontaa sosiaalisessa kanssakäymisessä.*

- *Hoidettava saattaa vaatia runsaasti erityishoitotoimenpiteitä.*

3.Palkkioluokka

- *Hoitopalkkio 742,18 euroa / kk*
- *Kaikki 1. ja 2. palkkioluokan kriteerit täyttyvät*
- *Omaishoitaja on sidottu ympärivuorokautisesti.*
- *Sitovuustaso vastaa laitoshoidon tarvetta.*

Erityispalkkioluokka

Hoitopalkkio 848,51 euroa / kk

- *Tähän maksuluokkaan kuuluvat henkilöt, jotka tarvitsevat runsaasti hoitoa ja huolenpitoa ja hoitotyö on sitovaa ja vaativaa ympäri vuorokauden raskaan siirtymävaiheen aikana.*
- *Tuki myönnetään saattohoitovaiheessa tai hoidettavan toipuessa vakavasta sairaudesta, kun hoitaja jää pois työstä kokopäiväisesti hoitamaan hoidettavaa eikä saa muuta korvausta ansiotulon menetyksestä*
- *tuki voidaan edellä mainituissa tilanteissa myöntää, kun hoidon arvioidaan olevan lyhytaikaista ja sitä maksetaan enintään puolen vuoden ajalta*